

Lukion vanhempainilta – yo-kokeet ja jatko-opinnot

- 1) LUKION REHTORI JUHA KUJANPÄÄ
- 2) ERITYISOPETTAJA MARI HUOTARI
- 3) OPINTO-OHJAAJA MARI ALA-KREKOLA

Ylioppilastutkinto tänään

- LUKION PÄÄTTÖKOE – ANTAA YLEISEN JATKO-
OPINTOKELPOISUUDEN

Viisi koetta tai enemmän

- Kaikille pakollinen koe on äidinkieli ja kirjallisuus (tai Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus)
- Lisäksi pitää valita seuraavista neljästä korista kokeita niin, että vähintään kolmesta korista valitaan yksi koe tai useita kokeita:
  - 1) Vieras kieli
  - 2) Toinen kotimainen kieli
  - 3) Matematiikka
  - 4) Reaaliaineet

Pitkät ja lyhyet oppimäärät

- Vähintään yhden kokeen tulee olla ns. pitkän oppimäärän koe

1) matematiikka,

2) vieras kieli tai

3) toinen kotimainen kieli

Näistä voi kuitenkin kirjoittaa myös sen lyhyemmän version, jos haluaa, mutta sitä toista versiota ei voi laskea mukaan niihin viiteen kokeeseen, joilla voi valmistua ylioppilaaksi.

Useammat kokeet

- Kokeita voi kirjoittaa niin monta kuin haluaa (viisi koetta ei ole yläraja)
- Maksuttomia on kuitenkin vain viisi koetta
- Reaaliaineista kirjoitetaan jokainen kirjoitettava aine erillisenä kokeena (ue, et, yh, ke, ge, te, bi, fy, fi, hi, ps)
- Kuudennesta kokeesta alkaen tulee maksaa kokeeseen osallistumismaksu (41€ alkaen syksystä 2026)

Reaaliaineiden kokeet

- Kaksi koepäivää
- Toisena päivänä kirjoitetaan ue, et, yh, ke, ge, te
- Toisena päivänä bi, fy, fi, hi, ps

Yhtenä koepäivänä voi kirjoittaa vain yhden reaaliaineen.

Koepäivät

- Koepäiviä on 8 syksyllä ja 8 keväällä

- 1) Äidinkieli ja kirjallisuus (S2 ja kirjallisuus) lukutaidon koe
- 2) Äidinkieli ja kirjallisuus (S2 ja kirjallisuus) kirjoitustaidon koe
- 3) Vieraan kielen koe, pitkä oppimäärä
- 4) Vieraan kielen koe, lyhyt oppimäärä (voi kirjoittaa jopa 2 kieltä samana päivänä)
- 5) Toisen kotimaisen kielen koe
- 6) Matematiikan koe
- 7) Reaaliaineiden koe (ue, et, yh, ke, ge, te)
- 8) Reaaliaineiden koe (bi, fy, fi, hi, ps)

Kokeiden hajauttaminen

- Kokeet voi kirjoittaa kahden tai kolmen peräkkäisen kirjoituskerran aikana (syksy-kevät-syksy tai kevät-syksy-kevät, syksy-kevät, kevät-syksy)
- Kokeet voi kirjoittaa edelleen myös perinteiseen tapaan yhdellä kirjoituskerralla (kaikki keväällä tai kaikki syksyllä)
- Reaaliaineita voi näin ollen kirjoittaa jopa 6 eri koetta

Jokainen päättää itse, milloin oman tutkintonsa suorittamisen aloittaa.

Ilmoittautuminen on sitova

Yo-kokeeseen tulee ilmoittautua ylioppilastutkintolautakunnan antamiin määräaikoihin mennessä.

Määräajat eivät joustu.

Ilmoittautumista ei voi perua ilman hyvää syytä.

Ylioppilaaksi valmistumisen ehtona on myös tutkintomaksujen suorittaminen (koulun kautta) lautakunnalle.

Milloin voi osallistua kokeeseen?

Yo-kokeeseen voi osallistua vain, jos on suorittanut vähintään arvosanalla 4 kaikki kirjoitettavan aineen pakolliset moduulit.

Valinnaisen vieraan kielen oppimäärää on oltava suoritettuna vähintään 6 opintopistettä.

Näistä vaatimuksista ei voida joustaa.

Kokeiden uusiminen

- Hyväksytyn kokeen voi uusia niin monta kertaa kuin haluaa
- Todistus Opintopolun palvelussa päivittyy automaattisesti korkeimpaan saatuun arvosanaan
- Hylätyn kokeen voi uusia kolme kertaa välittömästi kolmen seuraavan tutkintokerran aikana
- Pitkän oppimäärän kokeen voi vaihtaa lyhyeen oppimäärään, kunhan yhden pitkän kokeen sääntö toteutuu
- Ylioppilaana hylättyjäkin kokeita voi käydä uusimassa niin monta kertaa kuin haluaa

Vuosien varrella tulleita muutoksia

- Kaikki kokeet tehdään sähköisesti...
- Enää ei sallita paperisia taulukkokirjoja eikä kämmenlaitelaskimia
- Reaalikokeita on yhden kokeen sijaan useita
- Ei ole enää olemassa erillisiä kuuntelukokeita

Tulevaisuudessa on tulossa liikunnan, kuvataiteen ja musiikin kokeet.

Koepäivä

- Mukaan omat eväät ja tietokone sekä langalliset kuulokkeet
- Koepäivä kestää 6 (tai 8) tuntia
- Kokeet alkavat klo 9.00
- Koululla on oltava ajoissa koulun ilmoittamana aikana klo 8-8.30 välillä
- Poistua saa aikaisintaan klo 12.00
- Koeverkko on suljettu, langallinen verkko

Arvosanat

Jokaisesta kokeesta annetaan arvosana 7-portaisella, latinankielisellä asteikolla:

L (laudatur, ylistetään)

E (eximia cum laude approbatur, erinomaisin kiitoksin hyväksytään)

M (magna cum laude approbatur, suurin kiitoksin hyväksytään)

C (cum laude approbatur, kiitoksin hyväksytään)

B (lubenter approbatur, mielihyvin hyväksytään)

A (approbatur, hyväksytään)

I (improbatur, hylätään)

Arvosanojen muodostuminen

- Arvosanojen pisterajat vaihtelevat joka kerralla
  - Arvosanojen pisterajat muodostetaan jonoon asetetusta kokelasjoukosta, kaikkien valmistuvien kokelaiden kaikkien aineiden suorituksista ns. SYK-menetelmällä.
  - Prosentteina KAIKISTA AINEISTA annetaan yhteensä n. 5 prosentille L, 15 prosentille E, 20 prosentille M, 20 prosentille C, 20 prosentille B, 15 prosentille A ja 5 prosentille I
- ”Jonkun on ne iitkin saatava”

Kompensatio

- Jos on saanut yhdestä ja vain yhdestä kokeesta improbaturin, voi silti valmistua ylioppilaaksi, jos saa muista aineista vähintään 10 kompensatiopistettä

- Kompensatiopisteitä annetaan eri arvosanoista seuraavasti:

L – 7 pistettä

E – 6 pistettä

M – 5 pistettä

C – 4 pistettä

B – 3 pistettä

A – 2 pistettä

Ylioppilaaksi voi siis valmistua esim. arvosanoilla AABBI

Oikaisumenettely

- Lukion opettajat antavat ns. alustavat pisteet
- YTL:n sensorit antavat lopulliset pisteet
- Jos epäilee virhettä omissa lopullisissa pisteissään, voi tehdä oikaisuvaatimuksen 14 vuorokauden kuluessa tulosten tiedoksi saamisesta
- Oikaisuvaatimus maksaa 60€ (syksy 2026)
- Lautakunta nimeää 2 uutta tarkastajaa
- Jos pistemäärä muuttuu, oikaisuvaatimusmaksun saa takaisin

Nimitiedot sanomalehdille

- Ylioppilaskokelas ilmoittautuessaan voi kieltää tai antaa luvan nimensä luovuttamiseen tiedotusvälineille
- Ylioppilastutkintolautakunnalla on kuitenkin oikeus nimen luovuttamiseen, ellei sinne asiasta tee kieltävää ilmoitusta
- Arvosanatietoja ei lukio saa julkaista eikä luovuttaa